

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

۲۰۱۸

سالی خوش در انتظار اقتصاد جهان

موسسه مشاوره PwC¹ در گزارشی که در دسامبر ۲۰۱۷ منتشر نمود فرا رسیدن سال خوشی را برای اقتصاد جهان در سال ۲۰۱۸ نوید داده است. در این مطلب خلاصه‌ای از این گزارش در قالب محورهای گوناگون ارائه شده است.

¹ PricewaterhouseCoopers-PwC

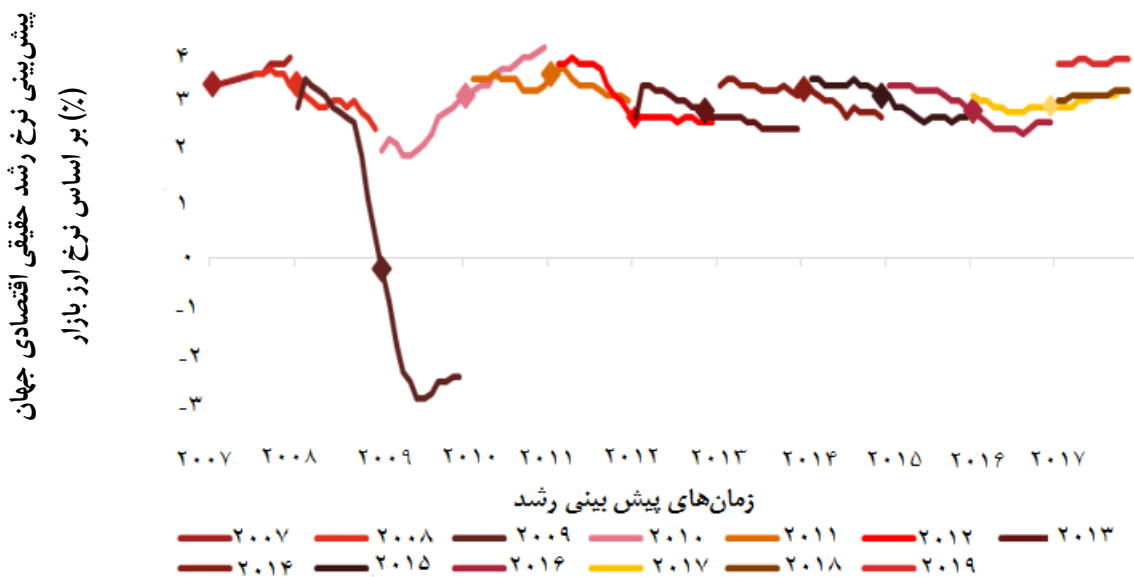
موسسه PwC یک موسسه خدمات مشاوره حرفه‌ای چند ملیتی است که مقر اصلی آن در شهر لندن کشور انگلیس است.

اقتصاد جهانی در مسیر نیل به سریعترین رشد

پیش بینی می شود که رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۸ بر اساس قدرت برابری خرید (PPP) معادل ۴ درصد باشد که برای اولین بار از سال ۲۰۱۱ تاکنون، بیشترین رقم رشد محسوب می گردد (نمودار ۱ و جدول ۱). انتظار می رود در صورت تحقق رشد سال ۲۰۱۸، معادل ۵ تریلیون دلار به ارقام فعلی ارزش تولید جهانی در این سال افزوده شود.

نمودار ۱- دستیابی به بالاترین رشد اقتصادی جهان برای اولین بار از سال ۲۰۱۰

مهم تر اینکه انتظار می رود در مقایسه با سالهای قبل که رشد اقتصادی جهان منحصر و وابسته به تعداد کمی از کشورها بود، رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۸ به صورت گسترده و هماهنگ باشد.

موتور محرک اصلی رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۸ کشور امریکا، اقتصادهای نوظهور آسیایی و منطقه یورو خواهند بود که در مجموع ۶۰ درصد از تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۱۷ را تشکیل می دهند و انتظار می رود بر اساس قدرت برابری خرید ۷۰ درصد از رشد ۲۰۱۷ توسط این مناطق صورت گیرد.

پایان تزریق پول ارزان

از زمانی که فدرال رزرو امریکا تصمیم گرفت تا به تدریج اندازه ترازانامه را کاهش و نرخهای بهره را افزایش دهد، این پرسش مطرح شد که چه کشورهای دیگری این سیاست را دنبال خواهند کرد. انتظار می رود که بانک مرکزی اروپا (ECB) خرید ماهانه داراییها را در سال ۲۰۱۸ کاهش دهد. اگر تورم منطقه یورو بیش از رقم پیش بینی پایه افزایش یابد، آنگاه احتمال دارد که سال ۲۰۱۸ سال پایانی برنامه خرید دارایی بانک مرکزی اروپا تلقی شود.

در ژاپن، تغییرات زیادی در سیاست پولی رخ نخواهد داد. به طور کلی پیش بینی می شود که سیاست پولی در کشورهای گروه هفت، انقباضی تر شود که به معنی کاهش شکاف ستانده در اقتصادهای پیشرفته و ثبات انتظارات تورمی است.

بزرگترین اندازه اقتصاد جهانی و بیشترین عطش برای مصرف انرژی

انتظار می‌رود که میزان مصرف انرژی در اقتصاد جهان به رقم تقریبی ۶۰۰ کادریلیون (هزار تریلیون) BTU برسد که تقریباً دو برابر رقم مشابه مربوط به سال ۱۹۸۰ بوده و بالاترین رکورد جهانی محسوب می‌شود. پیش بینی می‌شود که کشورهای هند و چین توأم حدود ۳۰ درصد از انرژی جهان را مصرف کنند که تقریباً شش برابر بیشتر از مصرف کل قاره آفریقا است. با توجه به رشد آهسته مصرف انرژی‌های تجدید پذیر، انتظار می‌رود که ۱۰ درصد از مصرف جهانی انرژی جهان در سال ۲۰۱۸ مربوط به انرژی‌های تجدید پذیر باشد که مصرف انرژی تجدیدپذیر در کشور چین دو برابر امریکا خواهد بود.

کمترین نرخ بیکاری در اقتصادهای گروه هفت طی ۴۰ سال گذشته

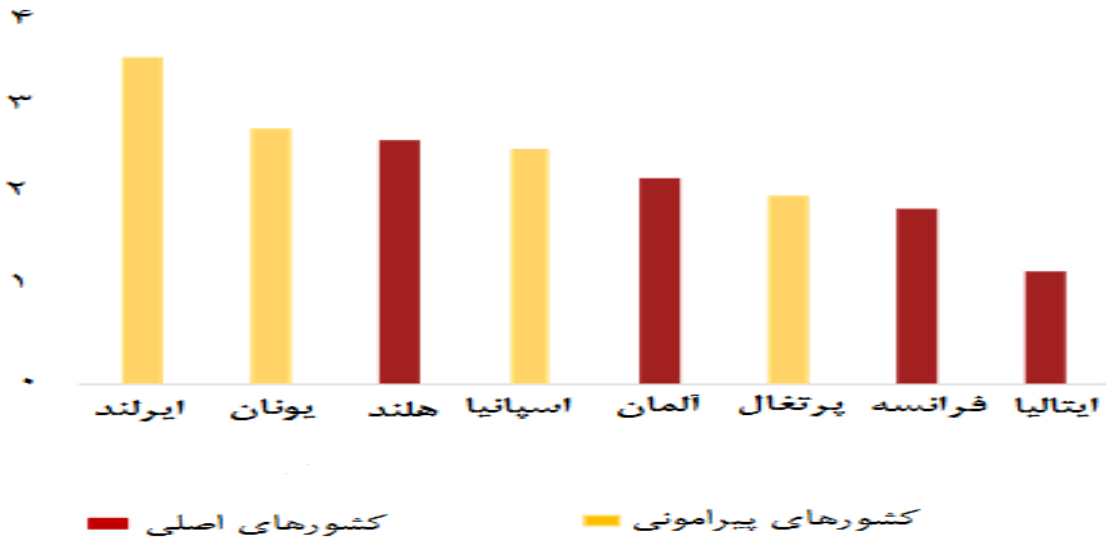
در سال ۲۰۱۸ نرخ بیکاری تجمعی کشورهای گروه هفت به رقم کمتر از ۵ درصد خواهد رسید که معادل تقریبی ۱۹ میلیون نفر شاغل است و کمترین رقم طی ۴۴ سال گذشته محسوب می‌شود. انتظار می‌رود که نرخ افزایش دستمزد با رشد ملایمی همراه شود اما همچنان در سطحی کمتر از سطوح قبل از بحران خواهد بود. که علت عمده آن منقبض بودن بازار کار در برخی از کشورها از جمله امریکا که پیش بینی می‌شود نرخ بیکاری در آن به حدود ۴ درصد برسد، خواهد بود. ضمن اینکه این اثر توسط سایر کشورها از جمله ایتالیا که نرخ بیکاری در آن همچنان بالاست، تا حدودی خنثی خواهد شد. پیش بینی می‌شود مذاکرات مربوط به دستمزدها برای بخش های مهم آلمان نیز در فصل انتهایی سال ۲۰۱۸ به پایان برسد.

انتظار رشد سریعتر از ۲ درصد برای منطقه یورو علی رغم عقب ماندگی انگلیس

پیش بینی می‌شود در سال ۲۰۱۸ نرخ رشد موزون تولید ناخالص داخلی برای کشورهای پیرامونی منطقه یورو سریعتر از کشورهای هسته اصلی این منطقه باشد به طوری که رشد منطقه پیرامونی حدود ۲.۵ درصد و رشد اقتصادی منطقه اصلی یورو حدود ۲ درصد باشد. در این صورت سال ۲۰۱۸، پنجمین سال متوالی است که رشد منطقه پیرامونی از منطقه اصلی یورو بالاتر می‌شود. در میان اقتصادهای بزرگتر منطقه یورو (نمودار ۲)، کشور هلند با رشد ۲.۵ درصدی پیشرو هسته اصلی و ایرلند با رشد تقریبی ۳.۵ درصدی سریعترین رشد را در بین کشورهای منطقه پیرامونی یورو خواهد داشت.

نمودار ۲- پیش بینی رشد اقتصادی منطقه اقتصادی یورو در سال ۲۰۱۸ به تفکیک کشورهای هسته اصلی و پیرامونی

همچنین احتمال می رود اقتصاد یونان در ماه آگوست سال ۲۰۱۸ از برنامه کمک مالی خارج شود.

کشور آلمان همچنان بزرگترین حساب جاری جهان با ارزش بیش از ۳۰۰ میلیارد دلار را کسب خواهد نمود. در مقابل، عدم قطعیت‌های ناشی از برگزیت، رشد اقتصادی انگلیس را متاثر کرده و انتظار می رود که رشد این کشور در سال ۲۰۱۸ حدود ۱.۴ درصد باشد.

ثبات نسبی بهای نفت خام

احتمال می‌رود متوسط بهای حقیقی نفت خام در سال ۲۰۱۸، ثابت باشد. در نوامبر ۲۰۱۷، سازمان اوپک و متحدانش موافقت کردند تا پایان سال ۲۰۱۸ میزان عرضه نفت خام به ۱.۸ میلیون بشکه در روز کاهش یابد در نتیجه انتظار می‌رود رشد تولید نفت خام در جهان، ملایم باشد و معاملات مربوط در طول زمان از ثبات نسبی برخوردار باشد.

تصور می‌شود که جهت ریسک‌های موزون شده بدلیل عدم انطباق، نزولی باشد ضمن اینکه تولید کنندگان نفت شیل در امریکا با توجه به افزایش بهای نفت ناشی از تصمیم اخیر اعضای اوپک، توان افزایش سریع عرضه نفت را دارا بوده و اقدام به افزایش حلقه چاه‌های خود خواهند نمود.

رشد آهسته اقتصاد چین

انتظار می‌رود که کشور چین به عنوان بزرگترین اقتصاد جهان از لحاظ قدرت برابری خرید، در سال ۲۰۱۸ حدود ۶ الی ۷ درصد رشد کند. در سال ۲۰۱۷ کنگره حزب، رئیس جمهور Xi عنوان کرد که اقتصاد چین از رشد سریع به رشد با کیفیت، هدایت خواهد شد. انجام اصلاحاتی در سمت عرضه که مشکلات ساختاری نظیر وجود مازاد تولید کارخانه‌ای و

معاونت بررسی های اقتصادی

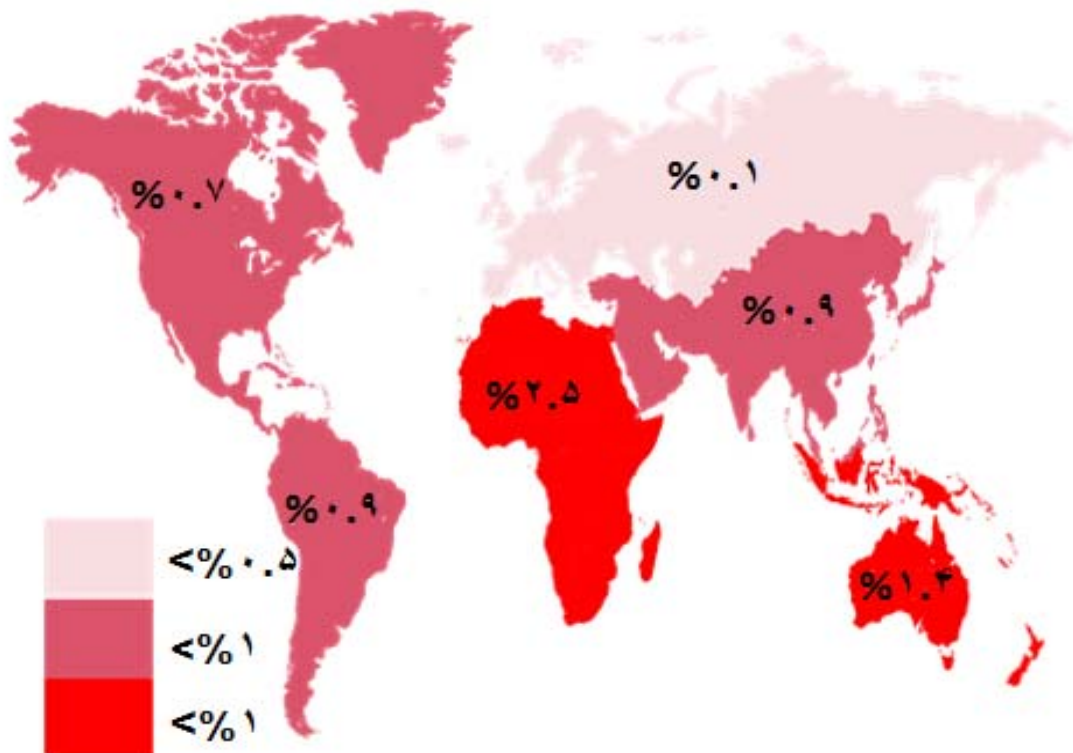
آلودگی را دنبال می‌کرد، پیگیری خواهد شد. کاهش رشد اقتصادی چین به عنوان مثال بدلیل مسائل ثبات مالی مرتبط با سطوح بالای بدهی‌ها در بخش املاک و داراییها، یک ریسک نامطلوب و در جهت نزولی محسوب می‌گردد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که با توجه به ارتباطات تجاری، استرالیا و کره جنوبی بیشترین از سایر کشورها از کاهش رشد اقتصادی چین که سهم قابل توجهی از تجارت آنها را تشکیل می‌دهد، متاثر خواهند شد.

کمترین رشد جمعیت جهان از سال ۱۹۵۰ تاکنون

انتظار می‌رود که در سال ۲۰۱۸ حدود ۸۰ میلیون نفر به جمعیت جهان اضافه شود که از حیث نرخ رشد کمترین رقم از سال ۱۹۵۰ تاکنون است. قاره‌های آسیا و آفریقا بیشترین سهم را در افزایش جمعیت جهان در سال ۲۰۱۸ به ترتیب با سهم ۴۰ و ۳۰ میلیون نفر، خواهند داشت (شکل ۱). اندازه جمعیت فعلی قاره آفریقا تقریباً کمتر از یک سوم جمعیت قاره آسیاست. پویایی آفریقا در تولید اقتصادی این قاره هم ظاهر خواهد شد و پیش بینی می‌شود هشت کشور از ده کشور جهان که بیشترین رشد اقتصادی را در سال ۲۰۱۸ خواهند داشت، مربوط به قاره آفریقا، باشند.

شکل ۱- پیش بینی رشد جمعیت در مناطق جغرافیایی جهان در سال ۲۰۱۸

معاونت بررسی های اقتصادی

- در نگاه کلی به وضعیت اقتصاد جهان، چشم انداز مثبتی برای سال ۲۰۱۸ انتظار می رود در عین اینکه برخی ریسک های نامطلوب برای کسب و کار از جمله موارد زیر هم متصور است:
 - توافق نهایی برای تحریک مالیاتی در امریکا منجر به عدم ثبات و کسری مالی بزرگتری خواهد شد که فشار بیشتری بر شرایط مالی وارد کرده و اثرات سرریز گسترده تری را بدنبال خواهد داشت.
 - اداره امور مربوط به مذاکرات برگزیت و گفتگوهای بیشتر در خصوص آینده اروپا
 - عدم قطعیت سیاسی در اقتصادهای بزرگ با توجه به انتخابات پیش رو در کشورهای برزیل، مکزیک، ایتالیا، کره جنوبی و میان دوره امریکا ضمن افزایش تنش های ژئوپلیتیکی مرتبط با کره شمالی

سایر پیش بینی ها

- انتظار می رود بالاترین رشد اقتصادی در میان اقتصادهای نوظهور بزرگ در سال ۲۰۱۸ مربوط به کشور هند با رشد تقریبی ۷ الی ۸ درصد باشد. سایر کشورهایی که رشد بالا را در سال ۲۰۱۸ مشابه هند و چین تجربه خواهند کرد شامل ۱۷ کشور از جمله غنا، اتیوپی و فیلیپین خواهند بود.
- لیبی، بوتان و ماکائو بیشترین رشد در تولید ناخالص داخلی سرانه را تا میزان بیش از ۷ درصد خواهند داشت و طبق اعلام صندوق بین المللی پول، سرانه تولید ناخالص داخلی جنوب صحرای غربی افریقا از ۴ هزار دلار بیشتر خواهد شد.
- امریکا بیش از ۲۵ میلیون بشکه در روز نفت مصرف خواهد کرد که بیش از ۱۲.۶ میلیون بشکه در روز مصرف کشور چین و ۴.۳ میلیون بشکه در روز هند و ۳.۵ میلیون بشکه در روز روسیه است.
- برزیل به دلیل کیفیت بالای تیم و قرار گرفتن در گروه مساعد، برنده بازی های جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ خواهد شد و آلمان و فرانسه رتبه های بعدی را کسب خواهند کرد.
- تعداد استفاده کنندگان تلفن همراه در چین به ۷۰۰ میلیون نفر خواهد رسید که بعد از آن کشور هند با ۳۴۰ میلیون نفر و امریکا با ۲۴۰ میلیون نفر قرار دارند.

جدول ۱- برآورد و پیش بینی نرخ رشد اقتصادی و تورم مناطق و کشورهای منتخب جهان در سالهای ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ و چشم انداز ۲۰۲۰-۲۴

تورم (%)				رشد تولید ناخالص داخلی حقیقی (%)				سهام از تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۱۶		
۲۰۲۰-۲۰۲۴p	۲۰۱۹p	۲۰۱۸p	۲۰۱۷e	۲۰۲۰-۲۰۲۴p	۲۰۱۹p	۲۰۱۸p	۲۰۱۷e	MER	PPP	
۲.۴	۲.۴	۲.۵	۲.۴	۲.۹	۳	۳.۲	۳.۲	%۱۰۰	-	کل جهان (بر اساس نرخ ارز بازار)
۲.۸	۲.۸	۲.۹	۲.۸	۳.۵	۳.۶	۳.۷	۳.۷	-	%۱۰۰	کل جهان (بر اساس PPP)
۱.۹	۱.۹	۱.۸	۱.۷	۱.۷	۱.۸	۲	۲	%۴۷.۱	%۳۱	GV
۳.۵	۳.۴	۳.۳	۳	۵.۱	۵.۴	۵.۴	۵.۵	%۲۵.۸	%۳۶.۹	EV
۲.۱	۲.۲	۲.۱	۲.۱	۲	۲.۲	۲.۴	۲.۲	%۲۴.۷	۱۵.۵%	ایالات متحده امریکا
۲.۶	۲.۴	۲.۳	۱.۸	۵.۹	۶.۳	۶.۵	۶.۸	%۱۴.۹	۱۷.۸%	چین
۱.۳	۱.۱	۰.۵	۰.۴	۰.۶	۰.۸	۱	۱.۴	%۶.۶	۴.۴%	ژاپن
۲.۲	۲.۳	۲.۷	۲.۷	۱.۸	۱.۶	۱.۴	۱.۵	%۳.۵	۲.۳%	بریتانیا
۱.۶	۱.۵	۱.۴	۱.۴	۱.۶	۱.۸	۲.۲	۲.۳	%۱۳.۹	۱۰.۴%	منطقه یورو
۱.۸	۱.۴	۱.۱	۱	۱.۸	۱.۷	۲	۱.۸	%۳.۳	۲.۳%	فرانسه
۱.۷	۱.۷	۱.۷	۱.۷	۱.۴	۱.۹	۲.۳	۲.۳	%۴.۶	۳.۳%	آلمان
۱.۷	۱.۴	۱	۱.۲	۱	۲.۴	۲.۷	۱.۸	%۰.۳	۰.۲%	یونان
۱.۹	۱.۲	۱	۰.۴	۲.۸	۳	۳.۵	۴.۴	%۰.۴	۰.۳%	ایرلند
۱.۲	۱.۳	۱.۳	۱.۲	۱	۱	۱.۴	۱.۳	%۲.۵	۱.۹%	ایتالیا
۱.۶	۱.۹	۱.۵	۱.۴	۱.۹	۲	۲.۶	۳.۲	%۱	۰.۷%	هلند
۱.۴	۱.۴	۱.۴	۱.۵	۱.۳	۱.۷	۲.۱	۲.۴	%۰.۳	۰.۲%	پرتغال
۱.۴	۱.۴	۱.۲	۱.۸	۲	۲.۲	۲.۶	۳.۱	%۱.۶	۱.۴%	اسپانیا

معاونت بررسی های اقتصادی

تورم (%)				رشد تولید ناخالص داخلی حقیقی (%)				سهم از تولید ناخالص داخلی جهان در سال ۲۰۱۶		
۲۰۲۰-۲۰۲۴p	۲۰۱۹p	۲۰۱۸p	۲۰۱۷e	۲۰۲۰-۲۰۲۴p	۲۰۱۹p	۲۰۱۸p	۲۰۱۷e	MER	PPP	
۲.۴	۲.۷	۲.۲	۱.۸	۲.۸	۳.۲	۳.۴	۳.۹	٪۰.۶	۰.۹٪	لهستان
۴.۲	۴.۱	۴.۱	۳.۷	۱.۷	۱.۶	۱.۸	۱.۷	٪۱.۷	۳.۲٪	روسیه
۷	۸.۱	۸.۴	۱۱	۳.۵	۳.۸	۳.۲	۴.۹	٪۱.۱	۱.۷٪	ترکیه
۲.۵	۲.۵	۲.۲	۱.۹	۲.۸	۳	۲.۹	۲.۲	٪۱.۷	۱٪	استرالیا
۵	۵	۴.۵	۳.۴	۷	۷.۶	۷.۴	۶.۸	٪۳	۷.۲٪	هند
۴.۳	۳.۸	۴	۳.۸	۵.۲	۵.۴	۵.۳	۵.۱	٪۱.۲	۲.۵٪	اندونزی
۲	۲	۱.۸	۲	۲.۸	۲.۷	۲.۹	۳	٪۱.۹	۱.۶٪	کره جنوبی
-	-	۱۸.۵	۲۵	۳	۳.۲	۳	۲.۸	٪۰.۷	۰.۷٪	آرژانتین
۴.۵	۴.۲	۴.۱	۳.۵	۲.۶	۲.۱	۱.۸	۰.۶	٪۲.۴	۲.۶٪	برزیل
۲	۱.۹	۱.۸	۱.۵	۲	۲	۲.۱	۳	٪۲	۱.۴٪	کانادا
۳	۳.۹	۴.۲	۶	۲.۵	۲.۲	۲.۱	۲	٪۱.۴	۱.۹٪	مکزیک
۵.۴	۵.۶	۵.۳	۵.۹	۳	۱.۵	۱.۳	۱	٪۰.۴	۰.۶٪	آفریقای جنوبی
۹	۱۰.۷	۱۲.۱	۱۶.۵	۴.۸	۳.۴	۲	۰.۴	٪۰.۵	۰.۹٪	نیجریه
۲.۳	۳	۳.۷	۰.۳	۲	۱.۹	۱	۰	٪۰.۸	۱.۵٪	عربستان سعودی